

# BAHTSISARAIN SUIHKULÄHDE

4-näyt. baletti, säv. *B. Asafjev.*

Libreton kirjoittanut A. J. Pushkinin runon mukaan *N. Volkoff.*

## I NÄYTÖS.

Vanha puisto Pototski-suvun puolalaisen linnan edustalla. Vietetään parhaillaan nuorimman tyttären, Marian, syntymäpäivää. Linnasta kantautuu musiikin säveliä. Maria ja Vatslav saapuvat. Tanssikohtaus. Rakastavaiset häipyvät puistokäytävän pimentoon.

Pimeässä hiipii Krimin kaanin, Girein, sotajoukkojen vakooja.

Juhlavan poloneesin soidessa tulevat vieraat linnasta Marian ja hänen isänsä johtamina. Poloneesi vaihtuu huimaksi krakoviakiksi.

Riemu valtaa sekä nuoret että vanhat. Valkoviiksiset herrat ja sorjavartaloiset nuorukaiset liehrittelevät kilpaa nuoria neitosia. Miesten tanssi ilmentää ikäkausien ja rakkauden kilpailua. Naisien tanssi on sulavaa ja viehkeätä.

Vatslav soittaa harppua. Hänen myötäilemään esittää Maria herkän tanssimuunnelman. Vatslav esittää vastineeksi kiihkeän lemmementanssin. Se on rakkaudentunnustus. Hiljentynyt tanssiaisjuhla leimahtaa uudelleen masurkan rytmeihin.

Kuuluu tatarilaisjoukon hevosten kapsetta.

Alkaa hurja taistelu. Vatslav ja hartiahuiviin kietoutunut Maria yrittävät pelastautua pakenemalla. Mutta heidän pakonsa pysäyttää julma hahmo — Girei, henkivartionsa ympäröimänä.

Girei astuu kohti nuorta paria. Vatslav syöksyy kaania vastaan, mutta kaatuu maahan hänen tikarinsa lävistämänä. Girei riuhtaisee huivin Marian yltä ja — jäykistyy hänen kauneutensa lumoamana.

## II NÄYTÖS

Girein haaremi Bahtšisaraissa. On aamu. Nuoret vaimot kisailivat rupatellen. Vaimoja vartioivat eunukit ja nuo vangitut naiset kiusoittelevat vartijoitaan. Vaimoista on ensi sijalla »lemmen tähti, haaremin sulo», gruusialaisnainen zarema.

Kuuluu torventoitetusta — sotajoukot lähestyvät. Girei palaa sotaretkeltään. Naiset odottavat jännittyneinä kaanin tuloa.

Esirippu peittää haaremin. Etualalla juoksee sotilaita. Girei itse saapuu.

Paareilla kannetaan Mariaa. Girei astuu sisään haaremiin. riisuu sotisopansa ja laskeutuu vuoteelleen.

Zarema tervehtii Gireitä. Tämä seuraa välinpitämättömänä hänen tanssiaan.

Maria saapuu haaremiin vanhan palvelijattaren saattamana. Hän pitää kädessään Vatslavin harppua. Hän kulkee hitaasti julman kaanin ohitse mykän surun murtamana. Eikä Girei uskalla seurata häntä.

Turhaan yrittävät vaimot tanssillaan huvittaa kaania — hän katselee välinpitämättömänä heidän liikehtimistään.

Zarema tahtoo voittaa takaisin Girein suosion, mutta turhaan kaani poistuu päättävästi haaremista.

Zareman hyljätyksi joutuminen saa toiset vaimot vahingoniloisiksi. He ilkkuvat hänelle. Zarema on epätoivoissaan. Girei saapuu uudestaan syvissä mietteissään. Zarema kietoo käsivartensa kaanin ympärille, mutta tämä torjuu hänen hyväilynsä ja poistuu katsomatta häneen. Zarema vaipuu maahan.

## III NÄYTÖS

Marian makuuhuoneen Bahtšisarain linnan haaremissa, jonne Girei on sulkenut puolalaisen vankinsa ja hänen käytettäväkseen

asetetun palvelijattaren. Maria sormeilee haaveillen harpun kieliä tavoitellen kotimaansa säveliä. Girei saapuu. Hänet on vallannut ennen kokematon rakkauden hehku. Mutta Maria ei vastaa hänen rakkaudentunnustuksiinsa. Jokainen kaanin lähestymisyritys herättää työssä kauhua ja epätoivoa. Girei säälii onnetonta oivaltaen, ettei hän väkisin voi voittaa Marian rakkautta. Nöyränä hän poistuu huoneesta.

Yksin jäätyään Maria vaipuu muistoihinsa. Hän näkee jälleen Vatslavin, heidän onnellisen nuoruutensa, heidän sumentamattoman rakkautensa — — —

Palvelija taluttaa Marian vuoteen luo.

Zarema astuu huoneeseen painaen tikaria rintaansa vasten.

Maria herää ja katselee kauhistuneena ja ymmällä tuota grusialaista kaunotarta. Zarema rukoilee Mariaa antamaan hänelle Girein takaisin. Rukoukset muuttuvat uhkauksiksi: »Hallitsen tikaria, olenhan syntyisin Kaukaasiasta». — — —

Palvelijatar herää. Nähtyään Zareman hän rientää kauhun vallassa hakemaan Gireitä.

Girei, palvelijatar ja eunukki saapuvat makuuhuoneeseen juuri sillä hetkellä, jolloin tikari jo välähtää Zareman kädessä.

Girei syöksyy Zaremaa kohti yrittäen tarttua hänen käteensä, mutta Zarema pääsee liukumaan pois ja antaa Marialle kuolettavan iskun.

Girei on raivoissaan ja tahtoo surmata Zareman, mutta tämä asettuu itse hänen tikarinsa eteen: kuolema rakastetun kädestä ei ole rangaistus vaan — autuutta! Silloin Girei keksii »Zareman arvoisen rangaistuksen»

## IV NÄYTÖS

Sotilaat palaavat sotaretkeltä sotapäällikkö Nuralin johtamina. He laskevat valtaistuimen eteen taistelussa valloittamansa vihollisliput ja näyttävät uusia tulokkaita kaanin haaremiin. Mutta Girei on välinpitämätön sekä voitonmerkkien että uusien vaimojen suhteen.

Pyövelit vievät Zaremaa teloitettavaksi.

Rakkautta ilmaisevin katsein Zarema katsoo Gireihin. Tämä ei vastaa. Teloittajat syöksevät Zareman alas jyrkänteeltä.

Nuralin ja sotilaitten tulinen tanssi ei rauhoita Gireitä. Hän menee »kyynelten suihkulähteelle», jonka hän on pystyttänyt »surumielisen Marian» muistoksi.

Suihkulähteen herkeämätön solina loihtii Girein mieleen Marian kuvan. Hän ojentaa käsivartensa Mariaa kohti.

Mutta Mariaa ei ole — se on vain hänen mielikuvituksensa luoma varjo!